

۱- در میان گزینه‌هایی که می‌بینید کدام دو بیت ارتباط معنایی بیشتری باهم دارند؟

① شادمانی مکن که دشمن مُرد
دمی آب خوردن پس از بدسگال	به از عمر هفتاد و هشتاد سال
تو هم از مرگ جان نخواهی بُرد
② قطره باران که درافتد به خاک
باران که در لطافت طبعش خلاف نیست	زو بدمد بس گهر تابناک
در باغ لاله روید و در شوره زار خس
③ کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید
نوشته جاودان دیگر نگردد	قضا همی بردش تا بسوی دانه و دام
به رنج و کوشش از ما برنگردد
④ زهی گویا ز تو کام و زبانم
نمی‌دانم نمی‌دانم الهی	تویی هم آشکارا هم نهانم
تو دانی و تو دانی آنچه خواهی

۲- در کدام مصراع یک صفت فاعلی و یک صفت ساده وجود دارد؟

- ① تویی رزاق هر پیدا و پنهان ② تویی خلاق هر دانا و نادان ③ گل از شوق تو خندان در بهار است ④ تویی هم آشکارا هم نهانم

۳- در کدام موارد «صفت و موصوف» مانند زبان عربی، در شمار از هم تبعیت کرده‌اند؟

- ۱- عجایب نقش‌ها سازی سوی خاک
- ۲- گل از شوق تو خندان در بهار است
- ۳- حقیقت پرده برداری ز رخسار
- ۴- به نام کردگار هفت افلاک
- ۵- یقین دانم که بی‌شک جانِ جانی

- ① ۲ و ۱ ② ۴ و ۱ ③ ۳ و ۲ ④ ۵ و ۴

۴- کدام یک از گزینه‌های زیر با عبارت «تا مال حلال تمام نشده، حرام نخورم» قرابت معنایی دارد؟

① من آن تیم که حلال از حرام نشناسم	شراب با تو حلال است و آب بی‌تو حرام
② دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای	فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد
③ از خدا خواه هر چه خواهی ای پسر	نیست در دست خلاق نفع و ضرر
④ رزق ما آید به پای میهمان از خوانِ غیب	میزبان ماست هر کس می‌شود مهمان ما

۵- همهٔ بیت‌ها به جز بیت به مفهوم «وحدت وجود» اشاره دارد؟

① جهان جمله فروغ روی حق دان	حق اندر وی ز پیدایی است پنهان
② پیرهن می‌بدرم دم به دم از غایت شوق	که وجود همه او گشت و من این پیرهنم
③ الهی فضل خود را یار ما کن	ز رحمت یک نظر در کار ما کن
④ فروغ رویت اندازی سوی خاک	عجایب نقش‌ها سازی سوی خاک

۶- کدام یک از ابیات زیر با بیت «بلندی از آن یافت کاو پست شد / در نیستی کوفت تا هست شد» تناسب معنایی دارد؟

① سیلاب نیستی را سر در وجود من ده	کز خاکدان هستی، بر دل غبار دارم
② دست از مس وجود چو مردان ره بشوی	تا کیمیای عشق بیایی و زر شوی
③ آنکه پای از سر نخوت نهادهی بر خاک	عاقبت خاک شد و خلق به دو می‌گذرند
④ بیا و در پی آسایش عزیزان کوش	که در زمانه کسی جاودان نیاساید

۷- مفهوم «خشت زدن» در عبارت «شعر هم زیاد می‌گفت اما به قول نظامی خشت می‌زد» چیست؟

- ① پرحرفی ② پرورده‌گویی ③ نافرمانی ④ ناتوانی

۸- معنای «نهاد» در همهٔ ابیات به استثنای با معنای آن در عبارت زیر یکسان است.
«بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی»

- ۱) نهاد آن بن نیزه را بر زمین
۲) حافظ نهاد نیک تو کامت بر آورد
۳) قانع به خیالی ز تو بودیم چو حافظ
۴) در نهادش جز پلیدی‌ها نبود
- ز خاک سیه اندر آمد به زین
جان‌ها فدای مردم نیک نهاد باد
یا رب چه گدا همت و بیگانه نهادیم
صورتش چون ماه تابان می نمود

۹- در همهٔ ابیات به استثنای بیت غلط املائی وجود دارد؟

- ۱) خبری رفت ز گردون به شبستان ازل
۲) با کمال احتیاج از خلق استقنا خوش است
۳) اینک ای خوب فصل غربیی سر آمد
۴) اشتر به شعر عرب در حالت است و ترب
- حذر ای پردگیان پرده دری پیدا شد
با دهان تشنه مردن بر لب دریا خوش است
چون تمام قریبان تو را می شناسند
گر ذوق نیست تو را کز طبع جانوری

۱۰- در عبارت زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«عزیز دیدار باش تا در چشم اغربا، رعیت و لشکر خار نگردی و زینهار ذلیل مباش و بر خلقان خدای تعالی به سزا رحیم باش»

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۱- در کدام بیت «خیره» به معنای «سرگشته و حیران» آمده است؟

- ۱) بری دان از افعال چرخ برین را
۲) لیک چنان خیره و خاموش ماند
۳) که گفتار خیره نیرزد به چیز
۴) ای شکم خیره به تایی بساز
- نشاید ز دانا نکوهش بری را
کز همه شیرین سخنی گوش ماند
ازین در سخن خود نرانیم نیز
تا نکنی پشت به خدمت دو تا

۱۲- در بیت «قطرهٔ باران که در افتد به خاک / زو بدمد بس گهر تابناک» گهر تابناک استعاره از چیست؟

- ۱) باران ارزشمند ۲) جواهرات باارزش ۳) گل‌ها و گیاهان باارزش ۴) نور و روشنی

۱۳- مفهوم عبارت «تا روزی خدا تمام نشده به در خانهٔ دیگری نرم» در همهٔ گزینه‌ها دیده می‌شود به جز

- ۱) چو حافظ در قناعت کوش و از دنیای دون بگذر
۲) ندارند چشم از خلائق پسند
۳) سرمه‌ای را که بود منت غیری همراه
۴) این سراپست که البته خلل خواهد کرد
- که یک جو منت دونان به صد من زر نمی‌ارزد
که ایشان پسندیدهٔ حق بسند
کور باد آن که بدن سرمه کند چشم سیاه
خُنک آن قوم که در بند سرای دگرند

۱۴- کدام یک از گزینه‌های زیر با بیت «تویی خَلّاق هر دانا و نادان / تویی رزّاق هر پیدا و پنهان» ارتباط معنایی ندارد؟

- ۱) رزق هر چند بی‌گمان برسد
۲) چنان پهن خوان کرم گسترده
۳) مهیا کن روزی مار و مور
۴) ثنا و حمد بی پایان خدا را
- شرط عقل است جُستن از درها
که سیمرغ در قاف قسمت خورد
وگر چند بی دست و پایند و زور
که سُنْعش در وجود آورده ما را

۱۵- بیت زیر با کدام یک از گزینه‌ها تناسب معنایی دارد؟

«فروغ رویت اندازی سوی خاک عجایب نقش‌ها سازی سوی خاک»

- ۱) ما در پیاله عکس رخ یار دیده‌ایم
۲) این همه عکس می و نقش نگارین که نمود
۳) کجا وصف تو دانا کرد ادراک
۴) با این که ز تو هیچ مکان خالی نیست
- ای بی‌خبر ز لذت شرب مدام ما
یک فروغ رخ ساقی است که در جام افتاد
که عاجز اوفتاد اندر کفِ خاک
در هیچ مکان تو را نشان نتوان داد

۱۶- با توجه به عبارت «به هر نیک و بد، زود شادان و زود اندوهگین مشو» کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱ «هر» صفت مبهم است. ۲ «اندوهگین» نقش مسند دارد. ۳ «شادان» صفت فاعلی است. ۴ «زود» قید است.

۱۷- اجزای ساختمان واژه‌های کدام گزینه با واژگان زیر به ترتیب یکسان است؟

(گندم‌نما - بشریت - سراپا - یکسره)

- ۱ تک تیرانداز - فاتحانه - شست‌وشو - عقب‌نشینی ۲ دلشاد - باران - خبرنگار - گلسازی
۳ خبرنگار - پیشانی - دریادل - صاحب‌دلان ۴ نخلستان - شادکامی - کوله پستی - هواکش

۱۸- در همهٔ ابیات زیر جناس همسان (تام) وجود دارد به جز

- ۱ عشق شوری در نهاد ما نهاد ۲ تن من جمله پسِ دل رود و دل پسِ تو
۳ با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی ۴ میل رفتن مکن ای دوست دمی با ما باش
جان ما در بوتهٔ سودا نهاد تن هوای دل و دل جمله هوای تو کند
کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست بر لب جوی طرب جوی و به کف ساغر گیر

۱۹- «تا» در ابتدای چند تا از ابیات زیر، حرف اضافه است و متمم ساخته است؟

- الف) تا چرخ دو تا گردد بر بنده و آزاد این چرخ دو تا باد تو را بندهٔ یکتا
ب) تا سبزه گردد شوره‌ها تا روضه گردد گورها انگور گردد غوره‌ها تا پخته گردد نان ما
ج) تا چند کنم توبه و تا کی شکم ای توبه‌ده و توبه‌شکن، دستم گیر
د) تا غمی پنهان نباشد رقتی پیدا نگردد هم گلی دیده‌است سعدی تا چو بلبل می‌خروشد
ه) تا نبری ظن که به بازیچه بود دیدهٔ شب تا به سحر باز من
و) تا نفس باقیست با آرایش افتاده است کار دیده تا دل زحمت رخت نمازی می‌کشد

- ۱ یکی ۲ دوتا ۳ سه تا ۴ چهار تا

۲۰- در کدام یک از گزینه‌های زیر توصیه به مفهوم عبارت «به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مباش تا گندم نمای جو فروش نباشی» دیده نمی‌شود؟

- ۱ حافظا می‌خور و رندی کن و خوش باش ولی دام تزویر مکن چون دگران قرآن را
۲ پدرم روضهٔ رضوان به دو گندم بفروخت ناخلف باشم اگر من به جویی نفروشم
۳ آتش زهد و ریا خرمن دین خواهد سوخت حافظ این خرقهٔ پشمینه بینداز و برو
۴ دور شو از برم ای واعظ و بیهوده مگوی من نه آنم که دگر گوش به تزویر کنم

۲۱- در کدام گزینه آرایهٔ جناس همسان (تام) دیده نمی‌شود؟

- ۱ بگذار دستت راز دستم را بداند بی هیچ پروایی که دست عشق را ماست
۲ هزار بار بگفتم که گوشه گیر ای دل ز چشم او که کمین شیوه‌اش کمین باشد
۳ سخن کز سوز دل تابی ندارد چکد گر آب از او آبی ندارد
۴ مشام جان شد اندر چین زلف او بدانسان خوش که درد سر کشد گر نایفهٔ آهوی چین بوید

۲۲- واژهٔ «رنگ» در کدام بیت معنایی متفاوت دارد؟

- ۱ رنگ روی و نبض و قاروره بدید هم علاماتش هم اسبابش شنید
۲ خاک سیه بر سر او کز دم تو تازه نشد یا همگی رنگ شود یا همه آوازه شود
۳ جامه یک رنگ از آن خم صفا ساده و یک رنگ گشتی چون صبا
۴ این حدیث از سر دردیست که من می‌گویم رنگ رخساره خبر می‌دهد از سر درون

۲۳ - کدام بیت با عبارت زیر قرابت معنایی بیشتری دارد؟

«تا روزی خدا تمام نشده، به در خانه دیگری نروم»

- ① که را خانه آباد و همخوابه دوست
② از خدا این و آن طلب چه کنی؟
③ گر گدایی کنی از درگه او کن باری
④ مرغ مألوف که با خانه خدا انس گرفت
خدا را به رحمت نظر سوی اوست
از خدا جز خدا چه می جویی؟
که گدایان درش را سر سلطانی نیست
گر به سنگش بزنی جای دگر می نرود

۲۴ - همه گزینه‌ها به جز درست معنا شده‌اند.

- ① در رفتن: فرار کردن
② اندر ماندن: عاجز شدن
③ رقععه: نامه کوتاه
④ فرج: رهایی

۲۵ - کدام گزینه با عبارت زیر تناسب مفهومی ندارد؟

«عزیزی گفت: چرا زبون این ناکس شده‌ای؟ عیسی گفت: من از سخن او جاهل نمی گردم و او از خلق و خوی من عاقل می گردد.»

- ① صحبت نیکان بود اکسیر ناقص طینتان
② از بدن فیض محال است به نیکان نرسد
③ بدان را صحبت نیکان به اصلاح آورد گاهی
④ بر نمی آید درشتی از ملایم طینتان
می شود یاقوت در پیمانۀ گل، ژاله‌ها
تیر کج باعث آرام نشان می گردد
که شیرین کام تلخ بحر از آب گهر گردد
می شکافد نرمی مغز استخوان پسته را

۲۶ - املائی کدام گزینه با توجه به معنای آن نادرست است؟

- ① فراغ: دوری
② قربت: نزدیکی
③ تسلی: آرامش
④ مسلخ: رختکن

۲۷ - عبارت زیر چند فعل مضارع اخباری دارد؟

«اگر کارگران به جدول درآمد مدیران شرکت نگاه کنند، عددهای کلانی می بینند و آن‌ها را با درآمد خود مقایسه می کنند. خبرهایی به گوش من رسیده است که همین الان هم بعضی‌ها دارند کارهایی می کنند که آینده شرکت را به خطر می اندازد.»

- ① دو تا
② سه تا
③ چهار تا
④ پنج تا

۲۸ - در کدام بیت جنبه ادبیات تعلیمی بیشتر دیده می شود؟

- ① تنور لاله چنان بفروخت باد بهار
② شکسته گشت چو پشت هلال قامت من
③ به جان دوست که غم پرده بر شما ندرد
④ بس غریب افتاده است آن مور خط گرد رخت
که غنچه غرق عرق گشت و گل به جوش آمد
کمان ابروی یارم چو وسمه باز کشید
گر اعتماد بر الطاف کارساز کنید
گرچه نبود در نگارستان خط مشکین غریب

۲۹ - عبارت زیر با همه ابیات قرابت مفهومی دارد؛ به جز

«با صدایی که به قول معروف، گویی از ته چاه درمی آمد، با زهر خندی گفت: داد نزن؛ من گوش استماع ندارم. لَمَنْ تَقُول.»

- ① این نصیحت نزد تو چون ماجراست
② «اوحدی» پند لطیف است و نصیحت، لیکن
③ از پی عشق نصیحت چه کنی خسرو را
④ نغمه عشاق را شرط است حسن استماع
پند من در گوش او باد هواست
با حریفان، عجب ار پند کسی بپذیرم
باری آن کس که نصیحت شنود عاقل هست
در حضور بلبلان چون گل سراپا گوش باش

۳۰ - در متن زیر چند غلط املائی یافت می شود؟

«صفت سوم حرص است که آدمی را وامی دارد بر جمع نمودن زاید از آنچه احتیاج به آن دارد و این صفت از جمله صفات مهلکه است که هر چند در آن فرو روی عمق آن را نیابی و می بینیم حریصی را که این قدر از اموال و خانه و مستقلات دارد که اگر به فراقت بگذارند، صد سال دیگر او را کفایت می کند، باز در صدد زیاد کردن مال است و تأمل نکند که فایده آن چیست و چه ثمر دارد.»

- ① یک
② دو
③ سه
④ چهار